

Werken in de psychiatrie? Heb je daar al eens over nagedacht?

Psychiatrie zo gek nog niet!

Als we het hebben over 'de psychiatrie', dan hebben we het over een zeer uiteenlopend werkveld. De psychiatrie en mensen met een psychische of psychiatrische aandoening zijn overal in de samenleving. Je komt ze niet alleen tegen in een algemeen psychiatrisch ziekenhuis (APZ) of een psychiatrische universiteitskliniek (PUK), maar bijvoorbeeld ook in kleinschalige woonvormen of misschien wel bij je in de straat.

De ambulante hulp, of psychiatrisch intensieve thuiszorg (PIT), zorgt ervoor dat mensen met een aangepaste hoeveelheid aan begeleiding thuis kunnen blijven wonen. Psychiatrie is dus mogelijk dichterbij dan je denkt. Overal waar mensen met een psychische of psychiatrische aandoening zijn, werken verpleegkundigen en verzorgenden.

Psychiatrische problemen kunnen ontstaan bij mensen van alle leeftijden en kunnen zeer divers zijn. Delta biedt cliënten van 18 jaar en ouder een breed behandelaanbod:

- klinische behandeling in een acute, gesloten setting (crisisinterventie),
- klinische behandeling op diverse open afdelingen van de multifunctionele centra (MFC's),
- vervolgbehandeling op gesloten en open afdelingen,
- langdurende vervolgbehandeling en -begeleiding,
- poliklinische behandeling en dagbehandeling,
- psychiatrische intensieve thuiszorg (PIT).

Delta heeft enkele specifieke functies zoals de dubbele-diagnoseafdeling en de SGLVG-afdeling (een afdeling voor sterk gedragsgestoorde licht verstandelijk gehandicapten) en we beschikken over een trainingshuis waar mensen vaardigheden leren die zij nodig hebben om met minder begeleiding te gaan wonen buiten het terrein van Delta in Poortugaal, een werk- en activiteitencentrum en dagactiviteitencentra. Tenslotte heeft Delta ook een spoedeisende hulp psychiatrie, oftewel een SEHP.

Als verpleegkundige ben je op alle afdelingen inzetbaar. De verzorgenden zijn werkzaam in de clusters Ouderen- en ziekenhuispsychiatrie, Langdurende Vervolgbehandeling en Zuid-Hollandse Eilanden.

Verzorgende algemene gezondheidszorg - vag (3)

Verzorgenden bieden hulp op die plaatsen en die momenten waar in de primaire leefomgeving van de zorgvrager aanvulling nodig is. De primaire leefomgeving kan het eigen huishouden van de zorgvrager zijn, maar ook een vervangende leefomgeving, zoals Delta.

Het uitgangspunt van de zorgverlening is de zelfredzaamheid van de zorgvrager handhaven en stimuleren. Waar de zelfredzaamheid van zorgvragers in somatisch of psychosociaal gebied tekortschiet, zullen de verzorgenden die stimuleren, ondersteunen of compensatie voor beperking of handicap bieden. Je signaleert veranderingen in de gezondheid en het welbevinden van de zorgvrager en in overleg met collega's pas je de zorg aan. Als verzorgende stel je zelf een zorgplan op en draag je zorg voor de leefomgeving en huishouding, de somatische zorg en begeleiding van de zorgvrager.

Mbo-verpleegkundige (4)

Verpleegkundigen zijn verantwoordelijk voor de zelfstandige uitvoering van het verpleegkundig proces. De kerntaken van een verpleegkundige in de psychiatrie zijn in principe niet anders dan die van een verpleegkundige in een algemeen ziekenhuis. Ook een psychiatrisch verpleegkundige houdt

Opleiding

Verpleegkundige

zich bezig met de gevolgen van een ziekte of stoornis en gebruikt daarbij dezelfde uitgangspunten als elke andere verpleegkundige. De verpleegkundige observeert, rapporteert, formuleert verpleegproblemen en stemt hierop haar handelen af wat ze evalueert en eventueel bijstelt. Dit noemen we het verpleegkundig proces. Als verpleegkundige organiseer en coördineer je de zorg rondom de individuele zorgvrager. Het directe contact met de zorgvrager is het belangrijkste element in je werk. Daarnaast verricht je ook een aantal randvoorwaardelijke taken, zoals kwaliteitszorg en deskundigheidsbevordering.

Hbo-verpleegkundige (5)

De hbo-verpleegkundige verricht, wat het primaire proces betreft, dezelfde taken als de mbo-verpleegkundige. Daarnaast ben je als hbo-verpleegkundige in staat consult te verlenen en een voorbeeldfunctie te vervullen. Dit houdt in dat je in alle fasen van het primaire proces kunt adviseren, bijvoorbeeld in het stellen van diagnoses, bij de keuze van interventies en resultaatbepalingen en bij het verlenen van zorg. Ook zal je zorg verlenen, met name in situaties waarin niet op standaardprocedures kan worden teruggevallen. Als HBO-verpleegkundige moet je voorwaarden scheppen voor verbetering van het primaire verpleegkundig proces. Je houdt je bezig met deskundigheidsbevordering, kwaliteitsbewaking, -beheersing en -bevordering. Dit door ondermeer standaarden, procedures en protocollen te ontwikkelen.

Het werkveld

Het accent in de zorg ligt in de psychiatrie echter op een ander gebied, niet zozeer op het verzorgend of verpleegtechnisch handelen, maar voornamelijk op het vormgeven van het dagelijks leven. Hierbij heb je als belangrijke invalshoek: de cliënt leren omgaan met de gevolgen van zijn ziekte.

De psychiatrische ziekte heeft ingrijpende gevolgen voor dagelijkse activiteiten. De taken van de verzorgende of verpleegkundige in de psychiatrie liggen dan ook veelal op dit gebied: cliënten stimuleren uit bed te komen, te eten, zich te wassen, naar therapie of werk te gaan, medicatie in te nemen enzovoort. Doel van de zorg is de betrokken persoon te helpen om ondanks alle beperkingen die zijn ziekte met zich meebrengt een zo aangenaam mogelijk leven te leiden. De verleende zorg draait met name om het begeleiden van de cliënt en het stimuleren tot een zo groot mogelijke zelfstandigheid en onafhankelijkheid in het dagelijks leven. De taken liggen hierdoor meer aan de kant van ondersteunen dan van overnemen.

Een voorbeeld

Een cliënt die zichzelf niet wast als gevolg van zijn angst, wordt niet direct gewassen door de verzorgende of verpleegkundige. Hij zal stap voor stap gestimuleerd worden dit zelf te doen.

De verzorgende of verpleegkundige heeft hierbij aandacht voor de persoonlijke achtergronden, mogelijkheden en behoeften van de cliënt.

Werken in de psychiatrie

=

Werken waar de mens centraal staat

sollicitaties@deltapsy.nl